

Maade. Dette er ganske vist ogsaa en Interesse, men det er dog kun en saadan, hvor Hovedvægten nærmest kommer til at falde paa, hvad der i det Hele taget kan anses for at være den ønskeligste Form for Lønningen af de Embedsmænd, hvorom der er Tale. Hvad nu angaaer dette Lovforslag, da forekommer det mig virkelig, at man vilde gjøre det højlig Uret, dersom man ikke vilde sige, at det i den Henseende paa mange Maader meget stærkt imødekommer Duffer, som tidligere ere fremsatte, eller ialfald Andragender, som ere fremkomne under tidligere Forhandlinger. Dette er jo allerede nu blevet udtalt fra flere Sider, og derfor skal jeg ikke gaae længere ind paa Enkelthederne deraf. Jeg vil imidlertid her strax gjøre en Bemærkning. Naar man har sagt: ja, hvad kan alt dette hjælpe, naar vi dog ikke faae netop den Bestemmelse, at Indtægterne i det Hele skulle indflyde i Statskassen, og at Præsterne derimod komme paa fast Lønning, saa forekommer det mig, at der er een Ting, som man ikke har lagt Mærke til, og som, naar Alt kommer til Alt, dog muligen kunde være den, som nærmest berører Folket i Almindelighed; det er nemlig dette, om ikke Befolkningen vilde være meget lidt tilfreds med at skulle indbetale sin Tiende i Statskassen istedetfor til Præsterne. Det er idetmindste fra mange Sider blevet bestemt udtalt, at man var langt bedre tjent med at indbetale Tienden til Præsten, som man har hos sig, end til Amtsforvalteren eller Andre, og at man ialfald overfor Præsten ogsaa havde en større Lethed ved at faae Forholdet nogenlunde ordnet efter, hvad man ønskede. Jeg har ingen personlig Erfaring i den Henseende, men det er blevet udtalt fra mange Sider, at man ganske vist vilde føle Savnet deraf, dersom det blev forandret (S. C. Larsen: Konge- og Kirketiende!). Ja, men nu netop her; det er ikke Tilfældet alle Steder. Men dernæst maa det ogsaa erindres, at det fra flere Sider — og fra deres Side, som iøvrigt ikke have været tilbøjelige til at tiltræde dette Forslag i det Hele taget — er gjort gjældende, at man ikke vilde finde det tiltalende at stille de geistlige Embedsmænd paa en Maade paa samme Fod som de an-

dre Statsjenerere. Nu er man imidlertid netop her kommen paa, at dette skal være det Rigtige, at man skal faae Præsterne stillede ganske som de andre Embedsmænd, saaledes at de ogsaa faae deres Lønning ubetalt af Statskassen, men paa mange andre Punkter og ved mange andre Rettigheder har man netop været derimod. Man har fundet, at det ingenlunde var ønskeligt, og man har endog i den senere Tid betraadt den Bane og gjort Skridt paa den Vej, som vilde føre noget bort derafra, idet man egentlig ønskede saa lidt som muligt at sætte Præsterne ind under de samme Vilkaar som andre Embedsmænd og paalægge dem saadanne Forretninger, som de som Embedsmænd for Staten maatte have at udføre. Der foreligger ogsaa i denne Henseende efter Kirkekommissionens Indstilling Forslag til en Forandring i det Bestaaende, forsaavidt Menighederne selv skulde have større Indflydelse paa Kaldelsen af deres Præster, og disse altsaa bestilles paa en anden Maade, end Tilfældet er med Hensyn til de andre Embedsmænd. Det synes saaledes at være noget besynderligt, om det nu saa absolut skulde være det ene Rigtige, at faae Præsterne stillede paa denne Maade, men jeg kan paa den anden Side meget godt tænke mig visse gode Sider derved — det er jeg ingenlunde blind for — og vi hørte jo ogsaa nylig blive udtalt her af et æret geistligt Medlem (Aksing), at Præsterne selv kunde finde, at det maaskee var nok saa behageligt at have en aldeles bestemt Indtægt — især naar den var noget passende og rundeltig —, som man vidste, at man maanedlig kunde oppebære, idet man saa kunde være fritagen for enkelte Ubehageligheder, som ere forbundne med, at Tienden ikke altid er sikker, og at endog Indtægten af Jorden osv. kan være temmelig forskjellig. Dette er Noget, som ganske vist enkelte Præster kunne mene, men der er imidlertid mange Andre, som troe, at denne Ordning efter den Stilling, som Præsterne i det Hele taget maae indtage ifølge deres Kalds Natur, vilde være uheldig. For mange andre Embedsmænd er det tilstrækkeligt at have en bestemt Indtægt i Penge, som de vide, at de skulle komme ud af det med, idet de kun have sig selv at tage